

1. Kurtuluş Savaşı başarıyla sonuçlanmış, Mudanya Ateşkes Anlaşması imzalanmış ve sıra barış görüşmelerine gelmişti. İtilaf Devletleri Lozan'da yapılması planlanan barış görüşmelerine hem Osmanlı hem de TBMM Hükûmeti'ni davet ettiler.

İtilaf Devletleri bu şekilde davranarak;

I. İki hükûmet arasındaki görüş ayrılığından yararlanma

II. Türk milletinin temsilinde ikilik yaratma

III. Osmanlı Devleti'ni koruma altına alma

hedeflerinden hangilerine ulaşmayı amaçlamışlardır?

- A) I ve II B) II ve III
C) I ve III D) I, II ve III

2. Büyük Millet Meclisi'nin saltanat makamının kaldırılması yönünde bir karar vermesinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Lozan'daki görüşmelerde TBMM Hükûmeti'nin Türk milletinin tek temsilcisi olduğunu göstermek
B) Padişahın görev ve yetkilerini değiştirerek kendisine başka sorumluluklar vermek
C) Padişahın tüm yetkilerini Büyük Millet Meclisi başkanına devretmek
D) Sevr Antlaşması'ndaki bazı hükümleri ortadan kaldırmak

3. Mustafa Kemal, gençlik yıllarından itibaren en ideal yönetim biçimi olarak gördüğü cumhuriyete ulaşma düşüncesindeydi. Bu düşüncesini hayata geçirmek için ülkenin içinde bulunduğu koşulları dikkate alarak hareket etti. Lozan Konferansı öncesinde İtilaf Devletleri'nin Türk milletinin temsilinde ikilik yaratma çabasını bir fırsat olarak gördü ve bu durumu engellemek için saltanatın kaldırılmasına karar verdi. Bu karar cumhuriyet ve demokrasiye doğru atılan en önemli adımlardan birini oluşturdu.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Saltanatın kaldırılması için koşulların olgunlaşması beklenmiştir.
B) Lozan Görüşmeleri saltanatın kaldırılmasına hız kazandırmıştır.
C) Millî Mücadele yıllarında sultan ve TBMM birlikte hareket etmiştir.
D) Ulusal egemenliğin önündeki en önemli engellerden biri kalkmıştır.

4. "Osmanlı hanedan ve saltanatının devam ettirilmesine çalışmak, elbette Türk milletine karşı en büyük kötülüğü işlemektir. Çünkü millet her türlü fedakârlığı göze alarak istiklalini kazanmış olsa da saltanat sürüp gittiği takdirde, bu istiklale, kazanılmış gözüyle bakılamazdı."

Mustafa Kemal bu sözüyle aşağıdakilerden hangisini benimsediğini ifade etmiştir?

- A) Saltanat ve halifeliğin ayrılmasını
B) Millî egemenlik anlayışını
C) Lâikliğin kabul edilmesini
D) Devletçi ekonomi anlayışını

5. 1 Kasım 1922 tarihinde kabul edilen bir kanunla halifelik ve saltanat makamlarının birbirlerinden ayrılmasına ve saltanatın kaldırılmasına karar verildi. Bu gelişme üzerine Padişah Vahdettin 17 Kasım 1922 günü İngilizlere sığınarak İstanbul'dan ayrıldı. Vahdettin'in yurdu terk etmesi üzerine TBMM 18 Kasım 1922 tarihinde Osmanlı soyundan gelen Abdülmecid Efendi'yi halife olarak seçti.

Yalnızca bu bilgiler göz önüne alındığında aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Halifelik TBMM'ye bağlı hale gelmiştir.
B) Osmanlı Devleti resmen sona ermiştir.
C) Yönetimde ikiliğe son verilmiştir.
D) Siyasal alanda laikleşme tamamlanmıştır.

6. Ankara'nın başkent olarak ilanı kentin sosyal ve ekonomik olarak gelişmesine büyük katkı sağlamıştır. Kent, Cumhuriyet'ten sonra modern Türkiye'nin en önemli şehirlerinden biri haline gelmiştir.

Cumhuriyet'ten önceki dönem için Ankara ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Anadolu'nun ortasında küçük bir bozkır kasabası görünümündedir.
B) Osmanlı Devleti'ne başkentlik etmiş bir şehirdir.
C) Hristiyanlar için kutsal sayılan bir yerdir.
D) Anadolu'nun en büyük ticaret merkezidir.

7. Mustafa Kemal Ankara'nın başkent olmasıyla ilgili düşüncelerini Nutuk'ta şöyle ifade etmiştir: " ... Ankara'nın gerek iklim, ulaştırma araçları, gelişim yeteneği, gerekse kuruluşlar ve örgütler bakımından hiç de uygun ve elverişli olmadığını söylüyorlar ve: "İstanbul'un başkent olması gereklidir ve buna yazgılıdır." diyorlardı. Bu sözler dikkat edilirse, bizim payitaht teriminden çıkardığımız anlam ile bu sözlerde başkent terimini kullananların görüşleri arasında bir ayrılık vardır. Bundan dolayı, başkent seçiminde daha önceden verilmiş kararımızı resmi olarak ve yasa ile saptayarak uygulamaya koyduk. Böylece "payitaht" teriminin de yeni Türkiye Devleti'nde anlamı ve yeri kalmadığını belirtmiş olduk."

Mustafa Kemal bu sözleri ile Ankara'nın başkent ilan edilmesiyle Türk ve dünya kamuoyuna aşağıdaki mesajlardan hangisi vermiştir?

- A) Koşullar elverdiğinde İstanbul yeniden başkent ilan edilebilir.
- B) Yeni Türk Devleti her yönüyle Osmanlı Devleti'nden farklı bir devlet olacaktır.
- C) TBMM'nin Ankara'da açılmış olması bu kentin başkent olarak ilan edilmesinde etkili olmuştur.
- D) Ankara'nın başkent ilan edilmesiyle Osmanlı Devleti hukuken sona ermiştir.

8. Mustafa Kemal Atatürk cumhuriyet yönetimiyle ilgili düşüncelerini şu sözlerle ifade etmiştir: "Cumhuriyet rejimi demek, demokrasi sistemiyle devlet şekli demektir... Cumhuriyet, yüksek ahlaki değer ve niteliklere dayanan bir idaredir. Cumhuriyet fazilettir... Bugünkü hükûmetimizin, devlet teşkilatımızın doğrudan doğruya milletin kendi kendine, kendiliğinden yaptığı bir devlet ve hükûmet teşkilatıdır ki, onun adı Cumhuriyet'tir. Artık hükûmet ile millet arasında geçmişteki ayrılık kalmamıştır. Hükûmet millet ve millet hükûmettir. ...Türk milletinin tabiatına ve geleneklerine en uygun olan yönetim, cumhuriyet yönetimidir..."

Buna göre cumhuriyet yönetimi ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Halkın yararını esas alır.
- B) Yönetenlerin yönetilenleri denetlemesi esastır.
- C) Ulusal egemenliğe dayanır.
- D) Halk serbest seçimler yoluyla yöneticilerini belirler.

9. Cumhuriyet yönetiminin kendini en iyi ifade ettiği sistem demokrasidir. Demokrasi, cumhuriyet yönetiminin ulaştığı en ideal yönetim sistemidir. Ancak her cumhuriyet yönetimi demokratik özelliklere sahip olmayabilir. Demokrasi yönetimlerinde ulusal egemenlik, eşitlik, özgürlük, çoğulculuk, katılımcılık ve siyasal partiler vazgeçilmez unsurlardır.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi bir cumhuriyet yönetimini demokratik kılan özellikler arasında yer almaz?

- A) Çoğunluk haklarının azınlık haklarından üstün tutulması
- B) Düşünce özgürlüğünün varlığı
- C) Hukukun üstünlüğü ilkesinin benimsenmesi
- D) Farklı siyasal fikirlerin örgütlenebilmesi

10.

- Yüzyıllardır süren kişi egemenliğine son verilmesi
- Millet iradesinin devlet yönetiminde hâkim olması
- Tüm vatandaşların seçme ve seçilme haklarına sahip olması
- Temel hak ve hürriyetlerin anayasal güvence altına alınması
- Tüm vatandaşların yasalar önünde eşit hale gelmesi
- Toplumsal ve siyasal yaşamda kadın-erkek ayrımına son verilmesi

Bu özelliklerin tümünü kapsayan başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Medeni Kanun'un getirdikleri
- B) Saltanata son verilmesinin sonuçları
- C) Lozan Barış Antlaşması'nın getirdikleri
- D) Cumhuriyet yönetiminin ülkemize kazandırdıkları

11. Aşağıdakilerden hangisi yeni Türk Devleti'nin cumhuriyet yönetimiyle sağladığı temel kazanımlar arasında yer almaz?

- A) Çağdaş dünyada hak ettiği yeri almaya başlaması
- B) Geleceğe güvenle bakan bir toplum olması
- C) Çağdaş değerleri bir yaşam biçimi olarak benimsemesi
- D) Geleneksel özelliklerini koruma çabasına girmesi

12. Mustafa Kemal Atatürk, Türk gençlerine şöyle seslenmiştir:

"Gençler! Cesaretimizi kuvvetlendiren ve devam ettiren sizsiniz. Siz, almakta olduğunuz eğitim ve kültür ile insanlık meziyetinin, vatan sevgisinin, fikir özgürlüğünün en değerli simgesi olacaksınız. Ey yükselen yeni kuşak! Gelecek sizindir. Cumhuriyeti biz kurduk; onu yükseltecek ve devam ettirecek sizsiniz!"

Mustafa Kemal Atatürk'ün Türk gençliğine verdiği görevi en iyi ifade eden cümleye aşağıdaki seçeneklerin hangisinde yer verilmiştir?

- A) Vatan toprakları için ölümü göze alma
- B) Çağdaş uygarlığa ulaşmak için çalışma
- C) Bağımsız devlet anlayışını koruma
- D) Türkiye Cumhuriyeti'ni koruma ve yükseltme

13. Mustafa Kemal'in Millî Mücadele yıllarında ileride Cumhuriyet rejimini uygulamayı düşündüğünü aşağıdaki seçeneklerdeki ifadelerden hangisi en iyi anlatmaktadır?

- A) Egemenliğin kayıtsız şartsız milletin olduğunu söylemesi
- B) Yeni devletin başkentini Ankara olarak belirlemesi
- C) Türk halkının bağımsızlığına düşkün bir millet olduğunu belirtmesi
- D) Ülkenin modernleşmesi için ulusal bir kalkınma modeli planlaması

14. 1517 yılında Yavuz Sultan Selim'in Mısır'ı fethiyle birlikte halifelik kurumu Osmanlılara geçti. Böylece Osmanlı padişahları sultan unvanlarının yanı sıra halife unvanını da kullanmaya başladılar. Osmanlı Devleti'nin güçlü olduğu dönemlerde halifelik kurumunun siyasal yanı pek fazla öne çıkarılmadı. On dokuzuncu yüzyıldan itibaren milliyetçi isyanların görülmesiyle birlikte devlet dağılmaya başladı. Dağılma tehdidi karşısında Osmanlı topraklarında yaşayan Müslümanları bir arada tutmayı amaçlayan Osmanlı Sultanları halifelik unvanlarından yararlanmak istediler. Ancak Birinci Dünya Savaşı'nda halifelik kurumuna dayanılarak ilan edilen kutsal cihat istenilen sonucu doğurmadı.

Bu bilgilere göre halifelik kurumu ile ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Her dönemde tüm Müslümanları tek bayrak altında toplamıştır.
- B) Uzun yıllar boyunca Osmanlı sultanları tarafından kullanılmıştır.
- C) Siyasal birliği sağlama yolunda bir araç olarak görülmüştür.
- D) Osmanlı Devleti'nin güçlü olduğu dönemlerde siyasal bir araç olarak öne çıkmamıştır.

15. Lozan Barış Görüşmeleri öncesinde saltanat ve halifelik kurumları birbirinden ayrıldı ve saltanat kaldırıldı. Bu kararla birlikte Vahdettin'in halife olarak yalnızca dinsel yetkilerini kullanabileceği ve siyasal bir kimliğinin olmayacağı belirtildi.

Aşağıdakilerden hangisi TBMM'nin saltanatı kaldırmasına rağmen halifeliği kaldırmamasının nedenlerinden biri olamaz?

- A) I. TBMM'de çok farklı siyasal görüşlere sahip milletvekillerinin bulunması
- B) Halifelik kurumun dinsel birlik sağlamak için kullanılmak istenmesi
- C) Kamuoyunun halifelik kurumunun kaldırılması için hazır olmaması
- D) İç çekişmelerin Türk tarafını Lozan Görüşmelerinde güçsüz düşüreceğinin hesaplanması

CEVAP ANAHTARI

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
C	A	C	B	D	A	B	B	A	D
11	12	13	14	15					
D	D	A	A	B					

